

El Rif s'aixeca per denunciar la marginació i la repressió que pateix

written by Redacció Unilateral | 10 de febrer de 2017

El Rif central arrossega una situació de marginació que ha estat propiciada per tots els governs. Abans de tot, fem un repàs d'uns fets històrics que es troben en l'arrel de la problemàtica actual. En primer lloc podem esmentar l'aixecament del poble rifeny contra el colonialisme espanyol –en contra de la voluntat del poder alauita d'aleshores que n'era aliat–, la fundació de l'efímera Federació de la república rifenya (1921-1926) a mans del líder Abdelkrim el Khattabi –i la por del poder alauita a que aquest nou règim polític acabés amb els seus privilegis–, el bombardeig de la zona amb gasos químics com a resposta a la resistència rifenya –amb la complicitat del poder marroquí–, l'alçament de la resistència rifenya armada l'any 1957 després de fer-se oficial la independència del Marroc amb la formació d'un govern que no va tenir en compte les necessitats i les especificitats del Rif i, finalment, la sufocació d'aquesta resistència amb napalm i plom.

Aquests antecedents van fer que el Rif fos una zona temuda i posada en “quarantena” per part dels governs marroquins, de manera que aquests governs sempre han menat estratègies per evitar qualsevol empoderament i autosuficiència del Rif. La població ha hagut de lluitar per la subsistència diària i no ha pogut manifestar idees polítiques contràries a les oficials. De fet, un Decret-Dahir reial del 1958 que declarava el Rif una zona militaritzada no té data de caducitat; per conseqüència, encara es pot considerar vigent, com s'està demostrant aquests dies.

A nivell pràctic, l'absència total d'infraestructures bàsiques

(xarxa de carreteres, centres educatius, hospitals, centres mèdics especialitzats en el tractament del càncer ja que la zona coneix un nombre molt elevat de malalts de càncer per causa de l'ús dels gasos químics, segons algunes investigacions, ...), la manca de foment dels sectors que generin ingressos (indústria, turisme, ...), la marginació total de la cultura, la llengua i les tradicions de la zona i el nul reconeixement de la llibertat d'expressió i opinió (periodisme, associacionisme, organització sindical i política) entre altres, van marcar la zona durant moltes dècades després de la pretesa independència.

El patiment per causa d'aquest estat però va empènyer la gent a mobilitzar-se de tant en tant per reivindicar una millora efectiva. Aquests alçaments van ser sufocats brutalment: recordem la revolta del pa de l'any 1984 (milers de morts enterrats en fosses comunes, centenars de detencions i condemnes arbitràries), les manifestacions estudiantils de l'any 1987 (detencions de joves estudiants i activistes culturals, condemnes i expulsions dels llocs d'estudi i de feina, ...), la revolta del 20 de febrer de 2011 en què van haver-hi moltes detencions, repressió policial i l'assassinat de cinc joves en un incident provocat, el setge militar de l'any 2012 al poblet d'Ayt Bouayach que comportà la detenció i condemna de molts militants i la mort del jove Kamal el Hassani a mans d'un delinqüent (tothom apunta cap a un pla de les autoritats locals per intimidar la gent), etc. Sense comptar les múltiples intervencions policials repressives envers les manifestacions dels diplomats aturats, que és generalitzada a tot el Marroc.

El terratrèmol del 2004 semblava suposar un punt d'inflexió en la situació. Aquest terratrèmol, que va acabar amb la vida d'un miler de persones i la destrucció de centenars d'habitatges al món rural, va generar una gran solidaritat internacional i l'entrada de fons per reconstruir la zona i donar-li un impuls econòmic. El govern inicialment no es va

implicar en la salvació ni en el recolzament i acompanyament de la població, però mesos després de la catàstrofe va fer un pas d'aproximació a la zona i va expressar la seva voluntat de millorar la situació utilitzant aquests fons internacionals. Això es va traduir en la millora de les carreteres de manera parcial i en la reconstrucció (menys parcial) dels edificis enderrocats pel terratrèmol i poca cosa més. Aquesta obertura també portava el projecte de fer de la zona un pol turístic, però això va acabar amb el suposat desenvolupament sostenible que el govern prometia. Així, es va veure com empreses immobiliàries competien per comprar terrenys agrícoles i zones de boscs amb platges i per construir hotels, restaurants i grans superfícies comercials. Tot això, no ha representat cap millora per a la vida de la població perquè les persones que se'n beneficien són els rics i els treballadors que no són de la zona. La congestió econòmica ha esdevingut preocupant. L'augment brutal de fenòmens com la immigració clandestina i no clandestina, els suïcidis, l'economia submergida, la prostitució, la mendicitat, l'addicció a les drogues, etc. Són senyals evidents que, un moment o altre, hi hauria una explosió social, i aquest moment ha estat l'assassinat del jove Mohsin Fikri.

Mohsin Fikri, víctima del menyspreu oficial

La nit del 29 d'octubre, un venedor ambulant de peix acompanyat per tres companys va comprar al port d'Alhucemas una quantitat important de peix espasa (prohibit de pesca) per revendre-la en un altre poble. Els policies, que havien de controlar la seva venda al port i detenir els responsables que l'autoritzaven, van perseguir el cotxe dels compradors fins al centre de la ciutat i el van aturar al davant de la comissaria. Allà, van confiscar la mercaderia i la van ficar al camió de brossa per triturar-la. En senyal de protesta, el jove Mohsin Fikri va saltar al camió la qual cosa

també van fer els seus companys. Just després, es va engegar el botó de triturar la brossa. Els tres companys de Mohsin van poder saltar a fora a temps; en canvi, ell va quedar atrapat i va morir aixafat. Hi ha un vídeo que va registrar el moment amb els crits dels ciutadans que demanaven que algú aturés el botó sense que la policia pogués ni un dit. Alguns testimonis van dir que es va sentir una ordre que deia: tritura'l (literalment tritura la seva mare). Aquesta ordre va esdevenir després un hashtag que acompanya totes les publicacions referides a aquesta causa, fins avui dia.

L'endemà mateix, la població va sortir en una manifestació massiva per reivindicar una investigació imparcial i creïble en aquest afer i va protestar contra l'abús de poder al Rif per part de les autoritats sense que ningú es declari responsable. Al mateix temps, la població va posar de manifest l'estat de marginació i menyspreu (Alhugra) cap al ciutadà pobre que s'intenta guanyar la vida, i com a resposta del govern, se'l maltracta. La indignació es va estendre a moltes zones del Marroc i a la diàspora tant al carrer com en les xarxes socials mitjançant manifestacions, manifestos, campanyes, hashtags, etc. La direcció general de la seguretat va anunciar l'inici de la investigació, es van detenir algunes persones, una part es va alliberar i una altra encara està detinguda, però des del 29 d'octubre, encara no se sap res del tema.

Davant dels fets i coneixent molt bé la naturalesa d'un poder que no escatima en camuflar els seus crims cap a la ciutadania, es va constituir una comissió per organitzar un moviment que té la intenció de continuar en el temps i d'ampliar el ventall de reivindicació d'una simple demanda de responsabilitat en el crim comès a una demanda àmplia de justícia social i dignitat per la zona i que consisteix en una sèrie de reivindicacions econòmiques, socials i culturals. La primera manifestació va estar seguida de moltes altres manifestacions, totes elles d'un pacifisme admirable i on hi

va haver la participació de tots els sectors de la població: nens, joves, grans, homes i dones. Els mateixos manifestants es van encarregar en cada acció de carrer de protegir els bens públics i els bancs per evitar qualsevol incident i per no caure en els paranys que sempre les autoritats han utilitzat per desacreditar i debilitar la lluita legítima del poble. Tot i així, el govern va emprar una nova estratègia per treure legitimitat a aquesta lluita, difonent entre la població el rumor que darrera de la moguda popular hi ha intencions estrangeres de fer del Rif i del Marroc en general un segon Síria o Irak i que els manifestants són independentistes que només volen separar el Rif de la resta del Marroc (com a interpretació de l'alçament de la bandera republicana rifenya i de la bandera amaziga per part d'alguns manifestants). Una part de la població evidentment es creu aquest discurs, però això no va minvar en absolut la intensitat ni la massivitat de les manifestacions. Prova d'això és la participació de més d'un milió de persones en la commemoració de la quarantena de l'assassinat de Mohsin Fikri el passat 10 de desembre.

Finalment, i davant del fracàs dels seus intents el govern torna a la seva estratègia de sempre: la repressió; en un primer moment utilitzant tercers que van intentar agredir als manifestants a Ay Abdellah i a Nador i en un segon moment en la intervenció directa el dia 4 de gener quan van desallotjar als manifestants de la plaça Mohamed VI (batejada pel poble plaça dels màrtirs), sota el pretext de voler organitzar-hi una fira de productes artesanals. Gravacions van delatar a persones incitades pel govern a participar-hi per aturar el moviment popular. Aquesta intervenció va acabar amb una seixantena de detinguts i uns quants ferits, un d'ells greu. Acte seguit es va militaritzar per enèssima vegada la zona de manera que hi ha per cada ciutadà un agent de l'exercit. L'endemà, es va organitzar una vaga general seguida en massa per la població. La comissió va triar no sortir novament de moment per evitar banys de sang i detencions. Però a nivell de les xarxes socials, una campanya massiva sota hashtag: no a

la militarització del Rif està coneixent un èxit molt gran.

Comitè Catalunya de suport al moviment popular al Rif i al Marroc

A Catalunya, un grup de militants originaris del Rif i d'altres zones del Marroc, ens hem mobilitzat per expressar la nostra solidaritat amb el poble rifeny, a l'exemple de molts països de la diàspora. A l'inici, vam fer una crida espontània via les xarxes socials a concentrar-nos davant del consolat marroquí. Després, i veient l'evolució preocupant dels fets, ens vam organitzar en una comissió per portar a terme un programa d'accions amb la finalitat de prestar un suport efectiu.

Dins de les accions del Comitè, aquest dissabte 11 de febrer a les 14:00, es durà a terme una concentració davant del consolat marroquí de Barcelona (carrer Diputació, 68/70 Metro, L1, parada Rocafort). Aquesta acció ve com a resposta als fets abans esmentats i en aplicació de l'acord a nivell europeu de les comissions de suport al moviment popular al Rif.